

30 Výrobky

31 Obecná bezpečnost

Vývoj v roce 2016-17

Aktivita ad 31 podporuje následující evropské politiky a právní předpisy:

Roční Pracovní Program Evropské unie pro evropskou normalizaci; Program EU pro spotřebitele 2020 (cíle: zlepšení bezpečnosti spotřebitelů; zlepšování provádění; posílení prosazování a zajištění nápravy); Evropská strategie pro zdravotně postižené 2010-2020 (oblast činnosti: přístupnost); směrnice o obecné bezpečnosti výrobků; aj.

Tento přehled je indikativní. Téma bezpečnosti výrobků se promítá do mnohých specifických témat regulace a normalizace.

Priority

Rozvoj právního rámce, včetně obecných norem a normalizačních dokumentů;

chemická rizika;

původ a sledovatelnost.

Příklady řešených problematik

1. Rozvoj právního rámce, normalizace

- Konkrétní základní informace k platné regulaci v EU [Zde](#), v ČR [Zde](#).
- Sdružení českých spotřebitelů a Kabinet pro standardizaci jsou zapojeny do procesů jejich tvorby, revizí i do různých forem podpory jejich širokého využívání.
- Po několik let byl vývoj na nových předpisech pozastaven. V r. 2017 se téma oživilo, když v prosinci EK zveřejnila návrhy dvou nařízení - o vzájemném uznávání ([Zde](#)) a o dodržování a vymáhání harmonizačních předpisů ([Zde](#)).
- Zároveň existuje na evropské úrovni (CEN, CENELEC) i na úrovni mezinárodní (ISO, IEC) řada norem, pokynů a jiných normativních (normalizačních) dokumentů, které upravují tvorbu norem z hlediska bezpečnosti výrobků, bezpečnost výrobků samých na trhu a postupy zainteresovaných stran (výroba, obchod aj.) k zajištění bezpečnosti výrobků. Mnohé mají přímý vliv na ochranu zohlednění zájmů spotřebitelů, či i zvláště zranitelných spotřebitelů.
 - Vývoj v roce 2017 (zpracováno s podporou ÚNMZ (RPTN) - [Zde](#)).
 - Vývoj v roce 2016 (zpracováno s podporou projektu FP švýcarsko-české spolupráce) - [Zde](#).

2. Chemická rizika

- Naše civilizace je chemickými látkami hodně zatížena. Používání chemických látek je naprostou nezbytností a je součástí moderních technologií. Spotřebitelé však nesmějí rezignovat na opatrnost a na nezbytnou regulaci jejich používání.
- Tématu se věnuje usilovně ANEC - např. [Zde](#) a vývoj sledují i experti SČS a Kabinetu.
- V roce 2016 provádí EK kontrolu legislativy chemických látek (kromě REACH). Rozsah kontroly se vztahuje též na označení nebezpečnosti, na klasifikaci, na označování a balení a na řízení rizik. Informace k tomuto průzkumu a kontrole s možností zapojení se jsou k dispozici [Zde](#). SČS spolupracovalo na vyhodnocení s ANEC. Společný výstup ANEC a BEUC dáváme k dispozici [Zde](#).

a. Nanotechnologie - zapojení spotřebitelů do normalizace

- Tato oblast náleží mezi specifické, nepříliš ověřené technologie. Sdružení českých spotřebitelů a Kabinet pro standardizaci zde zaměřují své úsilí na analýzu dokumentů, které se vztahují k tomuto tématu s cílem osvěty spotřebitelů a zachování náležité ochrany v technických předpisech a normách. Následující přehled je indikativního charakteru.
- V letech 2016-17 se naši experti zabývali postupem ANEC na koordinaci prací a východiska. ANEC již dlouho upozorňuje na nebezpečné chemické látky, které mají být použity ve spotřebitelských výrobcích. Zdůraznil potřebu úplného zákazu těchto chemických látek, nebo pokud to není možné, přísné omezení hodnoty chemických látek ve výrobcích, které mají být stanoveny zákonodárci (a ne v přenesené na standardizaci). Ve vztahu k nanotechnologiím ovšem SČS nesdílí velmi striktní postoj ANEC k této nové technologii, byť naprosto vnímáme potřebu jisté obezřetnosti. O vývoji zde budeme informovat.
- Pod záštitou CEN a AFNOR bude naplňován mandát EK ke tvorbě norem pro oblast nanotechnologií. SČS prosazuje konstruktivní přístup a je názoru, že normy pro tuto oblast jsou zásadní. V rámci dostupných kapacit se chceme na vývoji podílet.

3. Původ a sledovatelnost výrobků

- Původ a sledovatelnost výrobků jsou diskutovány na více úrovních a platformách. Mohou to být důležité aspekty pro spotřebitele, ale zejména pro regulátory a orgány dozoru - při identifikaci nebezpečného výrobku.
- V minulých letech bylo téma předmětem projednávání nového evropského předpisu pro bezpečnost spotřebitelských výrobků. Experti SČS posuzovali vývoj v té době vícekrát.

Na některé aspekty návrhů nových předpisů doporučili SČS jiný pohled, než zaujímá ANEC a některé členské státy včetně Evropské komise. Zcela odlišné stanovisko SČS zaujímá zejména ve vztahu k označení výrobků mateřskou zemí výroby. Tato povinnost je zcela irelevantní k bezpečnosti výrobků a spotřebitele jen mate. Zde má SČS shodné stanovisko s BEUC. S deklarovanou dosledovatelností výrobku má tato informace minoritní význam. V dalších aspektech již nejsou experti SČS v zásadním nesouladu s ANEC; nicméně např. evropská databáze úrazů, kterou ANEC prosazuje, je z praktického hlediska utopií a je tedy jen politicky populistickým gestem, které ale může být černou dírou na obrovské finanční částky.

Pro další práci použijeme jako východisko vývoj z r. 2014. Experti Sdružení českých spotřebitelů a Kabinetu pro standardizaci se zapojili do analýzy dokumentu OECD zaměřeného na tuto problematiku. Dokument samý je k dispozici [Zde](#). Závěry analýzy uvádíme zde:

- Podklad dokumentu OECD je staven na logických záměrech a východiscích.
- Ve svých konkrétních tézích a návrzích však není dostatečně pregnantní, z hlediska realizovatelnosti.
- Pro spotřebitele se jedná o záměr nepochybně chvályhodný, ale s podmínkou možné realizovatelnosti, aby dopady na spotřebitele z hlediska ceny byly přiměřené. To zatím s dokumentu není zřejmé.
- Dotazy v dotazníku směřovaly téměř výhradně k jiným zainteresovaným stranám než ke spotřebitelům.
- Experti SČS doporučují vývoj dále sledovat, ale nikoliv v dané etapě vyjadřovat stanovisko. Tento postoj byl konzultován též v ANEC. Ani ANEC neuplatňuje nyní žádný postoj.